

KUIVENDATUD SOODE TAASTAMINE LOOMASTIKU VAATENURGAST

Liina Remm
Urmas Sellis
Riinu Rannap
Anu Tiitsaar
Ann Kraut
ja mitmed teised

Soode kaitse ja taastamine
Conservation and Restoration of Mire
Habitats LIFE Mires Estonia
LIFE14 NAT/EE/000126

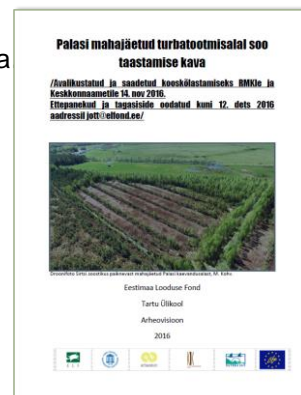

Teaduse roll taastamisökoloogias

Ökoloogiline taastamine: ökoloogiliste süsteemide **jätkusuutlikkuse** sihipärane taastamine,

st taastamisel peab olema kindel eesmärk ja süsteem peab hiljem inimese toeta funktsioneerima

- Teaduslik lähenemine
- Loomaliikidest lähtuva soode taastamis- ja seiremetoodika väljatöötamine

Kuivenduse mõju sooloomastiku elupaikadele

1963

- Veetase langeb
- Puude kasv kiireneb suurendab varjulisust
-> muudab alustaimestikku
- => väheneb maastiku mitmekesisus
taimestik ühtlustub, metsa moodi
- Suures skaalas: elurikkus väheneb.

2002

Lakkasuo Kesk-Soomes

Liigiinventuurid taastamisaladel

Eesmärk – uurida taastamistöde mõju sooliikidele.

Kahepaiksed (rabakonn) ja rabakiilid

Tundlikud muutustele taastamisalade hüdroloogias ja valgustingimustes peale kraavide sulgemist ja puistu raadamist.

Päevaliblikad

Kiire reaktsioon lokaalsetele muutustele valgustingimustes ja taimestik.

Metsis, rabapüü ja kurvitsalised

Indikeerivad muutusi maastikus.

Ohustatud liikide seisundi parandamine.

Rabakonn, suur-rabakiil, rabasilmik ja rabapüü.
Merike Linnamäe, Ain Piiri ja Jaak Sarve pildid

Kes just soid ja rabasid vajavad?

- **Linnud** - rabapüü, rüüt, **teder** (mängu ajal), väikekoovitaja, **heletilder**, mudatilder, **sookiur**, hallõgija, kaljukotkas

Heletilder, J.M.Garg

Kes just soid ja rabasid vajavad?

- **Kahepaiksed** – rabakonrad

Kes just soid ja rabasid vajavad?

- **Selgrootud**

- liblikad, nt harilik sootäpik, villpea-aasasilmik
- kiilid, nt prk rabakiilid, raba-tondihobu, põhjaliidrik, pisiliidrik
- ämblikud, ussid ja paljud teised ...

Villpea-aasasilmik, Mdf

Valgelaup-rabakill, Christian Fischer

Kuidas taastamine kuivendatud elupaiku muudab?

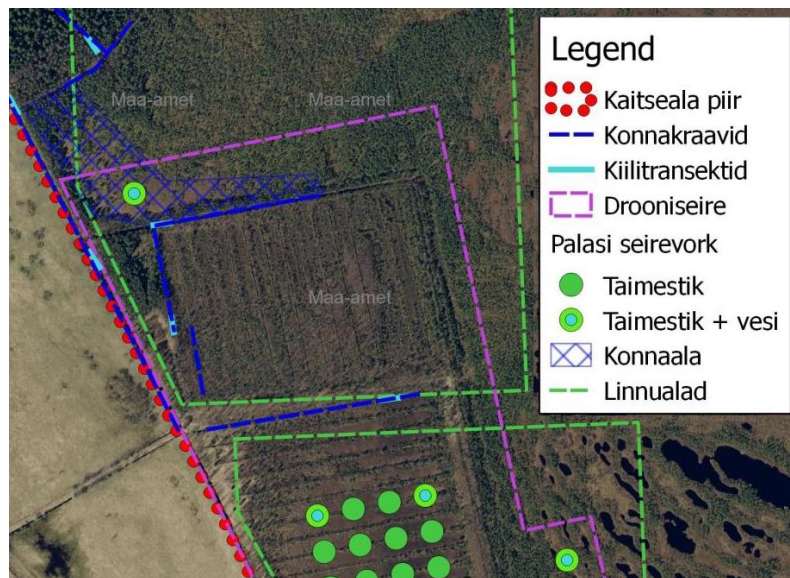
- Veetase tõuseb
 - ajutised veekogud kahepaiksetele
 - tiigikesed kraavitammide ehitamisest - *kiilid jt*
 - + *positiivne mõju väljavooluveekogudele?*
 - Puistu hõreneb/kaob
 - kaovad eelkõige üldlevinud liigid
 - servaelupaik nihkub, avaalad suurenevad: *nt mudatilder, heletilder, rüüt*
 - veekogud soojemad
- ! (maastiku) muutus väga aeglane
- freesväljade taimestumine

Kuidas seiratakse: põhimõtted

- Taastamiseelse seisuga teaduslik dokumenteerimine
 - liikide esinemine ja arvukus
 - taastamata ala võrdluseks
- Mitmeastmeline seire
 - taastamismeetodite võrdlemine
 - taastamistegevuste muutmine
 - soovitusel järgmistele taastamisaladele
 - taastamis- ja seiremetoodika väljatöötamine
- After-Life - seisundi jälgimine ja järeldused peale projekti lõppu

Loomastiku seire

Soode kaitse ja taastamine
Conservation and Restoration of Mire
Habitats LIFE Mires Estonia
LIFE14 NAT/EE/000126

